

**FREDRIKA
BREMER
GYMNASIET**

FREDRIKA BREMERGYMNASIETS likabehandlingsplan Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2022

Innehållsförteckning

1. Grunduppgifter	2
2. Utvärdering	3
3. Kartläggning	8
4. Främjande insatser	9
5. Förebyggande insatser	12
6. Rutiner vid akuta situationer	13
7. Kontaktuppgifter	15
8. Bilaga A: Begreppsdefinitioner	16
9. Bilaga B: Diskrimineringsgrunderna	17

1. Grunduppgifter

Diskrimineringslagen, skollagen och barnkonventionen

Det finns två lagar som skyddar barn och elever från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Den ena är Diskrimineringslagen (2 Kap, 7§, 2008:567), som gäller förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Den andra är Skollagen (Kap 6, 10§, 2010:800) som innehåller regler avseende kränkande behandling. All verksamhet som omfattas av skollagen ingår.

Från och med 1 jan 2017 infördes *nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering*. För skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder. Nytt är också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk, samt att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

”Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, visa respekt för den enskilda eleven och ha ett demokratiskt förhållningssätt” (Läroplan för gymnasieskolan, kap 2:2).

FN:s konvention om barns rättigheter, barnkonventionen, är sedan 1/1 2020 lag i Sverige.

Skolans vision

Vår skolas ledord är kunskap, engagemang, mångfald och innovation.

På Fredrika Bremergymnasiet ska det inte förekomma diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Alla i skolan, både elever och personal, ska ha **kunskap** om och aktivt ta del i att främja en god studiemiljö samt motverka och upptäcka alla former av kränkande behandling.

All skolpersonal ska vara **engagerad** och föregå med gott exempel genom att uppvisa ett bemötande som understryker vänlighet och respekt. Personalen ska förmedla normer och värderingar som främjar en undervisningsmiljö inriktad på **mångfald** och på lika villkor. Alla i skolan ska känna sig respekterade. Vi ser alla elever som de unika personer de är med sina egna individuella resurser och behov.

Vi arbetar **innovativt** för att personal och elever snabbt skall agera för att avbryta och förhindra diskriminering eller kränkande behandling om det förekommer, samt att information om detta snabbt når skolledning och ansvarig lärare.

Ansvar för planen

Rektor

Planen gäller från 2022-01-01

Planen gäller till 2022-12-31

Likabehandlingsarbetets systematiska arbetssätt

1. Löpande utvärderingar av insatser och åtgärder
2. Löpande kartläggningar av nuläget genom olika enkäter och löpande diskussioner i personal- och elevgrupper
3. Löpande analyser av resultat där förbättringsområden identifieras
4. Därefter planeras och genomförs beslutade åtgärder och insatser

Elevernas delaktighet

- Elevenkäter
- Vid mentorssamtal, utvecklingssamtal, hälsosamtal och kuratorssamtal talas om stämningen i klasserna samt om eventuella kränkningar eller andra orosfaktorer.
- På mentorstid diskuteras bl a trivsel och arbetsmiljöfrågor, där förbereds också frågor som ska tas vidare till elevforum.
- På elevforum diskuteras programvis förbättringsområden och det aktuella läget på skolan utifrån ett likabehandlingsperspektiv. I samband med att ny plan fastställts sker genomgång på elevforum som leds av ansvarig bitr. rektor.
- I samband med introduktionsdagar för nya elever i åk 1 diskuteras ordningsregler, skolans värdegrund och åtgärder mot kränkande behandling.
- Vi samarbetar även med skolans elevkår och diskuterar dessa frågor med dem.

Personalens delaktighet

Skolans kuratorer ansvarar för att hålla samman arbetet kring likabehandlingsarbetet på skolan. Diskussioner och samtal förs på arbetslagsmöten för att inhämta lärares åsikter samt kunskap de fått genom elevsamtal.

Vårt samverkansforum, UNGSAM, är också ett forum där likabehandlings- och trygghetsfrågor lyfts och diskuteras. Ungsam är regelbundna samverkansmöten mellan kommunens gymnasieskolor, Söderbymalmsskolan, Team Navigator, socialtjänsten och polisen där Fredrika Bremergymnasiets kuratorer samt bitr. rektor och rektor deltar. Under mötena sker utbyte av information om den aktuella situationen hos respektive instans, samt planering av eventuella gemensamma insatser.

Personalen är även delaktig utifrån att olika professioner ingår i skolans trygghetsteam som träffas en gång i veckan och har kontinuerlig kontakt under skoldagen.

2. Utvärdering av 2021 års plan

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan var elevhälsan och ledningsgruppen som består av rektor, biträdande rektorer, chef för elevhälsan och administrativ chef. Arbetet utvärderades även tillsammans med elever på elevforum på respektive program samt med lärarna under arbetslagstid.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi behöver fortsätta arbetet med att stärka och förankra ett likabehandlingsarbete som bygger på vår gemensamma vision och värdegrund. Vi ser ett fortsatt behov av att tydliggöra rutinerna kring likabehandlingsarbetet för vår skola, därför kommer vi under året att fortsätta arbeta med likabehandlingsarbetets årshjul, vem som gör vad och när. En stor del av likabehandlingsarbetet under året har handlat om att genomföra de olika delmomenten kring skolans egen trygghetsenkät. På Fredrika Bremergymnasiet använder vi ett statistikprogram, Esmaker, för att lättare kunna analysera resultat. Kuratorerna har ansvarat för framtagandet och genomförandet av enkäten och likabehandlingsplanen.

Redovisning av enkätsvar

De tre enkäterna som använts visar till viss del olika bilder. Skolans egen enkät som vänder sig till alla elever visar att de flesta (96.5%) känner sig trygga på skolan och att 93.3% har inte upplevt sig kränkta/trakasserade/diskriminerade under terminen. Storstockholms gymnasieenkät, som elever i årskurs två svarat på under vårterminen 2021, visar att Fredrika Bremers elever är mindre trygga och upplever en mindre positiv stämning i skolan än elever i Stockholms län. Ettorna svarar på skolsköterskornas hälsoenkäter, där uppger de flesta eleverna att de känner sig trygga på skolan.

Följande svar, som redovisas nedan, är resultat från skolans egna enkät.

- **Svarsfrekvensen** på Fredrika Bremers enkät är något högre 2021 jämfört med förra året. Vi tror att detta delvis beror på att vi har återgått till ordinarie skolundervisning istället för distans. För att man ska dra slutsaster av svaren är det rekommenderat att man har en svarsfrekvens på 65% och högre. Vår svarsfrekvens är 65.5% (1283 elever) det här året, vilket är högre än tidigare år. I vår tolkning har vi tagit hänsyn till att det är fler killar (726) än tjejer (531) som har svarat. Vi har flest svar i åk 1 följt av åk 2 och lägst svarsfrekvens från åk 3. I årets enkät var det få elever som definierar sig som annan könstillhörighet (varken pojke eller flicka), därför kommer deras svar inte att presenteras eller analyseras separat.
- 96.5% av eleverna har svarat att de alltid eller oftast känner sig **trygga i skolan**, flickor och pojkar är lika trygga. 3,5 % av eleverna vilket motsvarar 45 personer har svarat att dom aldrig/sällan är trygga på skolan. Dom eleverna är utspridda på de flesta programmen. Det är fler elever i åk 2 och 3 som uppgett av dom aldrig/sällan är trygga i skolan.
- De elever som svarat att dom aldrig, sällan eller ofta känner sig trygga i skolan uppger främst att det inte är knutet till någon specifik plats i skolan. Det alternativet fick 58 % av svaren. Därefter omnämns **platser** som på Forum, bron mellan norra och södra och korridorer. Dom alternativen fick mellan 8-11% av svaren. Förra året uppgavs till och från skolan som den mest otrygga platsen. Åtgärder som sattes in (kontakt mellan samverkanspartners, större vuxennärvaro) för att motverka

otryggheten till och från skolan har gett resultat. På den här frågan kunde eleverna svara flera alternativ. Den plats som angetts som minst otrygg är sociala medier.

- När eleverna ska uppge **orsak** till varför dom känner sig otrygga på skolan så omnämns framförallt andra elever i skolan, stora grupper av elever och ökad otrygghet i samhället. I förra årets enkät fanns "corona" som ett svarsalternativ som orsak till otrygghet, vilket var främsta orsaken till otrygghet då. I årets enkät har vi valt att ta bort "corona" som alternativ utifrån FHM:s riktlinjer har lett till samhället öppnats upp på ett annat sätt. Under "övrigt" kategorin framkommer svar som till exempel "social fobi", "jag är inte säker..." som kan indikera på en inre osäkerhet. Toaletterna framkommer även under "övrigt" kategorin.
- 95% av eleverna tycker att de blir bra/mycket bra **bemötta av vuxna** i skolan. Åk 1 och 2 är mer nöjda än åk 3. Flickor och pojkar svarar på liknande sätt. Vi ser att det är betydligt fler elever som svarat att de blir mindre bra än dåligt bemötta av vuxna. Utav dem 5 % (21 personer) har 14 personer upplevts sig kränkta av lärare och 10 personer har upplevts sig kränkta i klassrummet.
- När det gäller hur man blir **bemött av andra elever** i skolan så uppger 92% av eleverna att de blir bra/mycket bra bemötta. Vi ser att det är betydligt fler elever som svarat att de blir mindre bra än dåligt bemötta av andra elever. Eleverna i åk 3 är mindre nöjda än åk 1 och 2 med andra elevers bemötande. Generellt är flickor lite mindre nöjda med andra elevers bemötande än pojkarna. Årets enkätsvar när det gäller bemötande av vuxna och andra elever på skolan överensstämmer väl med svaren vi fick i 2019 och 2020 års enkät.
- I årets trygghetsenkät 2021 uppger 7 % (87 elever) av de elever som svarat på enkäten att de under den här terminen blivit **kränkta/trakasserade/diskriminerade**. Detta går i linje med förra årets resultat.
- Vi har genom trygghetsenkäten försökt ta reda på **hur** eleverna har blivit kränkta/trakasserade/diskriminerade. Eleverna kan kryssa i flera svarsalternativ på enkäten. Bland de 87 elever som känt sig kränkta/trakasserade/diskriminerade uppgav 80 % (69 svar) att det har varit verbalt, 11% (10 svar) har angivit svarsalternativet övrigt. 17 % (15 svar) har angivit sociala media som en plats där de har blivit kränkta/trakasserade/diskriminerade. 15% (13 svar) har blivit fysiskt kränkt/trakasserad/diskriminerad. Svaren på den här frågan går helt i linje med förra årets resultat.
- Den **plats** dessa 87 elever uppgett sig ha blivit kränkta/trakasserade/diskriminerade på är i klassrummet 49% (42 svar) följt av hemvisten 29% (25 svar) och korridorerna 18% (16 svar). Även i denna fråga kan samma person välja flera svarsalternativ.
- På frågeställningen **av vem**, har merparten av de elever som har blivit kränkta/trakasserade/diskriminerade har blivit det av en klasskamrat 49% (42 svar) eller annan elev på skolan 38 % (33 svar). Det är 7% (6 svar) av eleverna, som uppger att de har blivit kränkta av obehöriga (Dvs: som inte har någon koppling till skolan.)
- De flesta elever, 38 % (33 svar), vet inte av vilken anledning de har blivit kränkta/trakasserade/diskriminerade, 24 % (21 svar) svarade utseende som orsak, 23

% (20 svar) uppgav annan **orsak** än diskrimineringsgrunderna som svar och 19 % (16 svar) uppgav etnisk tillhörighet som anledning till kränkningen.

- Om man blivit illa behandlad uppgav 85% (1087 elever) att de har någon **vuxen att vända sig till** i skolan. Det är en liten ökning jämfört med förra året.

Skolans nuläge och slutsatser:

- Svarefrekvensen i skolans egen trygghetsenkät har ökat från förra året, men den behöver fortfarande bli högre för att få ett bättre underlag och fånga in fler elevers synpunkter.
- Vi har detta år använt oss av statistikprogrammet Esmaker för att underlätta genomförandet och analysen av trygghetsenkäten. Vi har även tagit hjälp av kommunens kvalitetscontroller för att genomföra detta arbete.
- Resultat av enkäten visar att det finns vissa skillnader i svaren mellan programmen. Generellt är dock den upplevda tryggheten bland eleverna hög. Respektive program planerar för nödvändiga åtgärder utifrån sina elevers enkätsvar. Biträdande rektorer tar del av enkätens resultat för att sedan arbeta vidare med aktuella insatser i sina respektive arbetsgrupper.
- Förra årets enkät visade på att många elever upplever att de känner sig otrygga till och från skolan. En åtgärd som sattes in var att skolkuratorerna tog upp detta på samverkansforumet Ungsam bland annat med polis och fältassistenter. Polisen och Fältarna var medvetna om att det förekommit rån och andra hotfulla situationer på sträckan mellan Handterminalen och skolan. Det föranledde att kommunens fältassistenter har vistats där i större utsträckning. I årets enkät var svarefrekvensen på samma fråga mycket lägre. Vi kan inte säga med säkerhet att åtgärden som sattes in föranledde förändringen, men vi hoppas och tror att det hade betydelse.
- Enkäten visar att de vanligaste platserna där man blir kränkt/trakasserad/diskriminerad är i klassrummet, hemvister och korridorer. Eleverna uppgav att de blivit verbalt kränkta och att kränkningen sker av klasskamrater och andra elever på skolan. Dom platserna uppges inte som särskilt otrygga platser enl enkäten. Därför tänker vi att det framförallt finns behov av att jobba med språkbruk, attityd och respekt för varandra. Personal på skolan måste vara mer uppmärksamma, reagera och påvisa att kränkande/trakasserande/diskriminerande kommentarer inte är acceptabelt.
- Vi hanterar och åtgärdar kränkningar som kommer till vår kännedom. Det behövs en utbildningsinsats i DF-respons för att all personal på skolan ska komma igång med det arbetet på ett bättre sätt. Vi förstår utifrån enkäten att det förekommer kränkningar på skolan som inte kommer till skolpersonalens kännedom.
- Skolan har en utarbetad kontakt med polisen och har under året utvecklat ett samarbete med kultur och- fritidsförvaltningen. Fältassistenter och fritidsledare

bedriver ett uppsökande arbete på skolan. Trygghetsteamet, där flertalet vuxna från olika personalgrupper ingår, har träffar veckovis och har en chattgrupp för att snabbt kunna informera deltagarna i gruppen, t.ex. vid konflikter. Vi har även skolvärd anställd på skolan vars huvudsakliga uppdrag är att finnas tillgänglig och skapa trygghet hos eleverna.

- På grund av pågående pandemi och restriktioner har rastaktiviteter på skolan sett annorlunda ut, bland annat har pingisborden tagits bort och flera andra gemensamma aktiviteter. Rastaktiviteterna är uppskattade och välbesökta av elever under normala förhållanden. I samband med att de rådande restriktionerna släpps längre fram under terminen kommer rastaktiviteterna att återupptas.
- Vi ser att insatsen med gratis kaffe/te till all personal på caféerna har gett god effekt på närvaro av personal på allmänna platser. Syftet med åtgärden är att ökad vuxennärvaro ska bidra till ett lugnare klimat.
- Vi uppmärksammar personalen så att de kritiskt granskar allt skolmaterial så att det representerar mångfald och inte enbart stereotypa normer.
- I trygghetsenkäten anger 95% av eleverna att de blir bra bemötta av vuxna i skolan. 85% av eleverna uppger att de har en vuxen i skolan att vända sig till om man upplever sig kränkt. Båda siffrorna är oförändrade sedan enkäten förra årets enkät.
- Vi tänker att eleverna känner sig tryggare på skolan om de i större utsträckning känner till hur vi jobbar förebyggande, främjande men också åtgärdande. Vi vill att information om det ska bli mer lättillgängligt för eleverna. Vi behöver se över rutiner för det.
- På Fredrika Bremergymnasiet går fler pojkar än flickor. Skolan arbetar aktivt för att stävja en machokultur. Med bakgrund till detta pågår en fortbildningsinsats för skolans personal med teman inom jämställdhet.

Årets plan ska utvärderas senast 2022-12-01. Utvärderingen görs:

- av bitr. rektorer och andra chefer på APT i respektive arbetslag eller annan arbetsgrupp.
- på elevforum där elevrepresentanter träffar bitr. rektor och diskuterar aktuella frågor.
- på ledningsgruppsmöte där elevhälsan också deltar för att utvärdera planen och prata om förbättringsområden.

3. Kartläggning

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsöverskridande identitet eller uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Kartläggningsmetoder/sammanhang

- Skolans trygghetsenkät är den vi främst utgår ifrån i kartläggningen.
- *Stockholmsenkäten* riktar sig till elever i åk 2 i Stockholms län och utförs av Länsstyrelsen vartannat år. Den är en omfattande enkätundersökning med frågor om bl a ungdomars psykosociala hälsa, droger och kriminalitet.
- *Storstockholms gymnasieenkät* är en undersökning som utgår från läroplanens målområden och mäter elevernas upplevelser av sin utbildning. Elever i åk 2 svarar på en enkät kring trivsel, trygghet och lärande.
- Introduktionssamtal mellan elev och mentor vid terminsstart ht åk 1.
- Mentorssamtal mellan elev och mentor under pågående termin.
- Utvecklingssamtal erbjuds till alla elever och även föräldrar är välkomna att närvara.
- Hälsosamtal med skolsköterska för alla elever i åk 1. Samtalen berör, förutom fysisk och psykisk hälsa, frågor om trygghet och trivsel på skolan.
- Mentorstid hålls veckovis, där eleverna tillsammans med mentorerna tar upp trivsel och arbetsmiljöfrågor t ex trygghet och arbetsro samt förbereder frågor som tas vidare till annan mötesform t ex elevforum.
- Elevforum är ett forum där elevrepresentanter träffar bitr. rektor och där likabehandling är en punkt på dagordningen.
- Konsultativ elevhälsa – ett forum dit lärare kan komma för att mer koncentrerat prata om enskilda elever och grupper.

4. Främjande insatser

Främjande arbete innebär att identifiera och stärka positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Främjande insatser utgår från läroplanens övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter i skolan.

Nedan redovisas olika sätt som Fredrika Bremergymnasiet arbetar med i den dagliga verksamheten för att utveckla elevernas förmåga att känna respekt för alla människors lika värde och att skapa en miljö där alla elever känner sig trygga, utvecklas och kan ta till sig nya kunskaper:

Kritisk granskning av skolmaterial

Ingen elev eller medarbetare på skolan ska känna sig kränkt eller diskriminerad av skolmaterial. Alla ska kunna känna igen sig i skolmaterial och exempel som används då det speglar en mångfald. Vi har skrivit en handlingsplan för inköp av skolmaterial till undervisningen och ska regelbundet påminna lärare om denna. Detta utvecklingsområde tas upp av bitr. rektor med sin personal. All personal har detta perspektiv i åtanke när de planerar sin undervisning.

Trivsel- och ordningsregler

Eleverna inkluderas i arbetet med att säkerställa trivsel och ordning samt i att motverka och upptäcka trakasserier och kränkande behandling på skolan. Trivsel- och ordningsregler upprättas tillsammans med eleverna på varje program. Mentorerna använder lämplig tid vid skolstart för att tillsammans med eleverna gå igenom de trivselregler som gäller för hela skolan samt respektive hemvist. Skolgemensamma ordningsregler tas fram årligen i samarbete med elever och personal.

Lektionsstruktur

På vår skola är tanken att alla lektioner ska följa en viss struktur där lektionerna inleds och avslutas på samma sätt.

Mentorstid

Alla klasser har mentorstid och utser representanter till elevforum. På mentorstiden tar eleverna upp frågor som bl a rör elevinflytande och deras studie/arbetsmiljö. På mentorstiden förbereds också frågor som ska tas vidare till elevforum.

Elevforum

Klassrådsrepresentanterna träffar sina biträdande rektorer på återkommande möten som kallas elevforum. Under dessa möten sker en direkt dialog mellan elever och skolläda. I detta forum ska frågor om likabehandling och trivsel tas upp.

Utvecklingssamtal

Mentor bjuder in elev och vårdnadshavare till elever under 18 år till utvecklingssamtal en gång per termin. Vid utvecklingssamtalen berörs förutom det individuella skolarbetet också elevens mående och elevens trivsel i skolan och i klassen.

Mentorssamtal

Samtal med mentorerna och deras mentorselever sker regelbundet under terminen. Syftet är förutom att diskutera skolarbetet också att skapa relation med respektive elev, att synliggöra varje elev och beröra ämnen som är svåra att ta upp i helklass.

Hälsosamtal med skolsköterska i årskurs 1

Varje ny elev på skolan blir erbjuden ett hälsosamtal med sin skolsköterska. Förutom att prata om den fysiska och psykiska hälsan ges eleven tillfälle att prata om sin livssituation och trivselsn på skolan.

Stärka känslan av gemenskap på skolan

Fortsatt arbete med att stärka, utveckla och befästa återkommande gemensamma aktiviteter som involverar personal och elever och bidrar till att stärka en vi-känsla på skolan. Fredrikastegen är planerade aktiviteter som utförs varje fredag med samtliga klasser som vill. Syftet är att främja en god gemenskap och förebygga utanförskap.

Tillgänglighet

Eleverna ska känna tillhörighet och trygghet och ha tillgång till lärare och övrig vuxen personal under hela skoldagen. Skolans två byggnader är byggd utifrån en idé om synlighet och tillgänglighet, med stora öppna ytor och få områden utan vuxennärvaro. Ena delen av

skolan är uppbyggd kring hemvister, där lärarnas personalrum är placerade intill elevernas klassrum. Skolvärden har ett eget rum och finns tillgänglig i hela skolans lokaler.

Friluftsdagar/Idrottsdagar

Eleverna deltar i friluftaktiviteter där de bland annat får lära känna klasskamrater som de kanske inte umgås med annars samt träna på socialt samarbete vilket främjar gemenskap i klassen. De får träna på samarbete och laganda genom att lösa uppgifter tillsammans. Detta är ett led i att förebygga utanförskap. Dessa dagar anordnas vanligtvis regelbundet varje termin och ingår i läroplanen. Detta kunde dock inte genomföras på samma sätt som tidigare pga pandemin.

Introduktionsdagar

Alla nya elever ska få ett bra bemötande och känna sig välkomna i sin nya skola. Eleverna i åk 1 välkomnas av rektor, lärare och all personal i aulan. De nya eleverna får möjlighet att lära känna sin skolmiljö i ett mindre sammanhang då övriga elever i åk 2 och 3 börjar två dagar senare. Första veckan på terminen ägnas åt klassgemensamma aktiviteter för att elever och lärare ska lära känna varandra. De nya eleverna får även träffa elever i de högre årskurserna som hjälper till att välkomna dem i skolan. Arbetet syftar till att uppnå en trygg och välkomnande atmosfär.

Elevkår

Elevkåren är ett forum för elever att organisera sig, vara delaktiga och framföra sina önskemål.

Konsultativa elevhälsomöten

Elevhälsan, SYV och biträdande rektor erbjuder nio fasta tillfällen i veckan som all personal kan boka in sig på. På ett sådant möte tas frågor upp om individer eller grupper. Där ges även möjlighet att prata om likabehandling, trivsel och trygghet i klasser. Skolläkare och skolpsykolog finns tillgänglig ett antal gånger per termin.

Elevstödjare

På skolan har vi elevstödjare som vi under terminen använder på olika sätt utifrån behov. De finns som resurs och stöd i klasser samt i individuella kontakter.

Skol-IF

På skolan har vi en skolidrottsförening som elever tillsammans med personal ansvarar för. Eleverna bjuds in till "prova på"-tillfällen till Skol-IF, t ex pingis, styrketräning, turneringar av olika slag. Skol-IF är ett sammanhang som uppmuntrar till fysisk aktivitet och ger möjlighet att bygga relationer till andra elever på skolan på skolan.

Rastaktiviteter

I skolans lokaler finns vanligtvis pingisbord och fotbollsspel. Utifrån rådande pandemi är inomhusaktiviteterna borttagna. Utomhus finns pingisbord, fotbollsplan samt basketkorgar. Aktiviteterna bidrar till rörelse för eleverna på raster och bidrar också till ökad gemenskap.

Elevers delaktighet i skolan

Vi vill att eleverna ska ges möjlighet att vara delaktiga och synas i olika sammanhang på skolan, det bygger en vi-känsla och bidrar till ökad förståelse och acceptans för varandra. Eleverna på bildinriktningen (ES) gör olika utställningar i skolan. Samhällseleverna synliggör FN-dagen och deras arbete. Elever som läser Ung Företagsamhet har under året mäsas på skolan där de visar upp sina företag och erbjuder sina produkter till försäljning. Elever från alla program finns med vid tillfällena som Öppet hus och gymnasiemässa.

FN-dagen

Representanter från FN-förbundet föreläser om olika projekt och informerar om FN:s arbete. Eleverna på samhällsprogrammet deltar i workshops, rollspel, gör värderingsövningar och går tipspromenader.

Samverkan externt

Skolan samverkar regelbundet med bl a Mini-Maria, socialtjänsten, fältassistenterna och ungdomsmottagningen.

Ungsam

Ungsam är regelbundna samverkansmöten mellan kommunens gymnasieskolor, Söderbymalmsskolan, Team Navigator, socialtjänsten och polisen där Fredrika Bremergymnasiets kuratorer samt bitr. rektor och rektor deltar. Under mötena sker utbyte av information om den aktuella situationen hos respektive instans, samt planering av eventuella gemensamma insatser. De föräldrainformationskvällar på temat ungdomar och förekomsten av droger i Haninge som var inplanerade blev inte av denna termin pga pandemin, men kommer att genomföras när det blir möjligt. Vi kommer att bjuda in till informationskväll varje hösttermin.

5. Förebyggande insatser

Förebyggande arbete handlar om att minska risken för ohälsa. Målet med det förebyggande arbetet är att minska riskfaktorers inflytande över individen och samtidigt stärka skyddsfaktorerna. Planeringen av det förebyggande arbetet utgår från kunskapen om vad som orsakar ohälsa, och vilka miljöfaktorer som kan leda till ohälsa eller svårigheter med att nå utbildningens mål. Här listas åtgärder för de utvecklingsområden som vi har uppmärksammat i utvärderingen av fjolårets likabehandlingsplan och i enkätsvaren från eleverna i årets enkät.

Pågående dödligt våld (PDV)

Skolan har haft en PDV-utbildning för samtlig personal på skolan och planerar en utbildning på plats.

Passerkort

För att försvåra att obehöriga personer tar sig in på skolan så har skolan från och med hösten 2020 infört ett system där eleverna har ett personligt passerkort.

Skolvärd

Det finns en skolvärd som har i uppdrag att skapa relationer med elever samt finnas tillgänglig i allmänna utrymmen för att öka tryggheten. Skolvärden informeras om vilka platser eleverna angett som otrygga och har fokus där i första hand.

Trygghetsteam

Skolans trygghetsteam består av kuratorerna, en chef, elevstödjare, vaktmästare, skolvärd, administrativ personal och några utvalda lärare. Vid skolstart schemalades trygghetsteamet att befinna sig på bland annat forum för att trygga upp nya elever samt visa vuxennärvaro i de allmänna miljöerna. Varje fredag träffas trygghetsteamet för att diskutera nuläget samt eventuella insatser i klasser/med vissa elevgrupper. Det finns en planering framåt att trygghetsteamet ska samverka med fältassistenterna, samt besöka en annan gymnasieskola för att utbyta kunskap gällande trygghetsarbetet.

Medling vid konflikt

Medling både är främjande och förebyggande. Det blir tydligt för alla hur vi jobbar med konflikter och förebyggande, då elever själva lär sig att hantera sina konflikter på ett mer konstruktivt sätt. Ytterligare personal ska gå den mer omfattande medlingsutbildningen under året.

Uppföljning av enkätsvar

Eleverna ska känna sig trygga på skolan, både i den fysiska och sociala miljön. Detta följs upp genom olika enkäter under läsåret. Genom enkätsvaren identifieras eventuellt olika områden som personal på skolan arbetar förebyggande med under året.

Elevskyddsombud

Skyddsronder sker regelbundet av skyddsombud och rektor. Särskilda elevskyddsombud utbildas och görs delaktiga i arbetet med arbetsmiljön. Skolan följer förvaltningens arbetsmiljöplan för året.

6. Rutiner vid akuta situationer

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Den första och främsta åtgärden vid allt slags oönskat elevbeteende är en direkt tillsägelse från en personal. Tydliga tillsägelser innebär trygghet för eleverna, då eleverna inser att personalen ser och reagerar.
- Om personal som uppmärksammar eller får kännedom om mobbning, trakasserier eller annan kränkande behandling bedömer att ytterligare åtgärder behövs, kontaktas elevhälsoteam och skolledning omedelbart, som gemensamt bestämmer vem eller vilka som tar hand om ärendet. Systemet DF-respons har köpts in av kommunen och där ska all personal göra en anmälan om en uppmärksammat en kränkning.
- Samtal med alla som varit inblandade, var för sig, genomförs av mentor och/eller kurator, skolsköterska eller rektor/biträdande rektor. I de fall de inblandade är omyndiga informeras vårdnadshavare. Vi jobbar efter metoden medling.

- Rektor beslutar i samråd med ansvarig biträdande rektor om vilka sanktioner som eventuellt kan vidtas mot den/dem som utfört kränkningen.
- Rektor beslutar i samråd med ansvarig biträdande rektor om en anmälan till polis och/eller sociala myndigheter ska ske.
- Rektor meddelar huvudmannen enl skollagens bestämmelser.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

I de fall kränkningen utförs av någon anställd, går ärendet direkt till rektor. Rektor ansvarar för att rapportera till huvudman, utreda kränkningen i enlighet med huvudmannens krav och vidta åtgärder (t.ex. disciplinära).

Rutiner för uppföljning och dokumentation

All personal ska dokumentera i DF-respons när de får kännedom om att en ev. kränkning har ägt rum. Kurator utreder och biträdande rektor har det övergripande ansvaret för ärendet.

Ansvarsförhållande

- Rektor ansvarar för att anmälan om kränkande behandling görs till huvudmannen
- Rektor ansvarar för att utredningen genomförs i enlighet med huvudmannens önskemål och krav och i enlighet med denna likabehandlingsplan
- Anmälan och utredning görs i systemet DF Respons

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elev vänder sig i första hand till sin mentor eller annan lärare/anställd eleven känner förtroende för. Elev kan också vända sig till kurator, skolsköterska, biträdande rektor eller rektor.

7. Kontaktuppgifter

En elev som ser brister i likabehandlingsarbetet eller upplever sig kränkt eller diskriminerad kan prata med vilken anställd som helst. Alla anställda på Fredrika Bremergymnasiet måste rapportera detta vidare till rektor.

<u>Titel</u>	<u>Namn</u>	<u>Telefon</u>	<u>Mobil arb.</u>
Rektor	Stellan Andersson	08-606 76 23	
Bitr. rektor (SA)	Daniel Magnusson		073-072 66 63
Bitr. rektor (EE)	Olga Glomdal	08-606 76 42	070-871 99 94
Bitr. rektor (BA, FT)	Sten Hedlund	08-606 77 82	070-444 36 03
Bitr. rektor (HA, VO)	Mattias Lindahl	08-606 87 66	070-811 60 85
Bitr. rektor (IN, TE, VF)	Maria Barnes	08-606 76 34	
Bitr. rektor (NA, ES)	Christine Arvidsson		070-417 39 21
Bitr. rektor (BF, EK)	Marie Merenius		070-606 76 48
Kurator (BA, EE, FT)	Gustaf Svensson	08-606 54 85	076-511 53 62
Kurator (NA, ES, VF, TE, IN)	Lena Pedersen Nurmi	08-606 77 40	070-605 44 96
Kurator (SA)	Sherihan Hassan	08-606 8942	076-140 75 30
Kurator (BF, EK, HA, VO)	Annika Ahlkvist	08-606 71 11	070-445 19 17
Skolsköterska (SA)	Sofia Fänge	08-606 78 91	073-222 03 80
Skolsköterska (BF, EK, VO)	Marcela Kümmerling	08-606 77 86	070-226 77 90
Skolsköterska (ES, NA, VF, TE, IN)	Marina Johansson Elefalk	08-606 92 19	070-220 23 60
Skolsköterska (BA, EE, FT)	Birgitta Ekström	08-606 76 25	070-368 56 69

Diskrimineringsombudsmannen (DO) och Barn- och elevombudet (BEO):

DO Diskrimineringsombudsmannen

www.do.se

Tel 08-120 20 700

BEO Barn- och elevombudet

www.skolinspektionen.se/BEO

Tel 08-586 080 00

8. Bilaga A) Begreppsdefinitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelanden på sociala medier (till exempel Facebook). Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via msn av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på instagram. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

9. Bilaga B) Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföstd av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]

- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Källa: Diskrimineringsombudsmannen